

OBSAH

(1914–1945)

Úvodní poznámka ke „Komentovaným dokumentům k ústavním dějinám Československa“	17
I. Vznik samostatného Československa (1914–28. 10. 1918)	
1 Kramářova Ústava Slovanské Říše z roku 1914 (výňatky)	23
2 Tzv. Clevelandská dohoda mezi Českým národním sdružením a Slovenskou ligou z 22. října 1915	26
3 Vstupní prohlášení Českého svazu na Říšské radě 30. května 1917 ..	28
4 Deklarace českých poslanců na Říšské radě a zemských sněmeh proti postupu Rakousko-Uherska při brestlitevském mírovém jednání – tzv. Třikrálová deklarace ze 6. ledna 1918	29
5 Tzv. Pittsburská dohoda mezi českými a slovenskými představiteli krajských organizací v USA o uspořádání Československého státu z 30. května 1918	32
6 Rezoluce Národního výboru československého a Českého svazu odmítající účast české politiky na ústavní přestavbě habsburské monarchie z 29. září 1918	33
7 Prohlášení nezávislosti československého národa jeho prozatímní vládou československou – tzv. Washingtonská deklarace z 16. října 1918	35
8 Provolání Národního výboru československého o samostatnosti československého státu z 28. října 1918	38
9 Zákon č. 11/1918 Sb.z. a n. ze dne 28. října 1918, o zřízení samostatného státu československého	40
10 Deklarace zástupců slovenských politických stran hlásících se k československému státu – tzv. Martinská deklarace z 30. října 1918	41
11 Mírová smlouva mezi mocnostmi spojenými a sdruženými a Rakouskem podepsaná v Saint Germain-en-Laye dne 10. září 1919, publikovaná pod č. 507/1921 Sb.z. a n. (výňatek) Smlouva („minoritní“) mezi čelnými mocnostmi spojenými	

a sdruženými a Československem, podepsaná v Saint Germain-en-Laye dne 10. září 1919, publikovaná pod č. 508/1921 Sb.z. a n. 43

II. „První“ Československá republika (28. 10. 1918–29. 9. 1938)

1	Zákon č. 1/1918 Sb.z. a n. ze dne 2. listopadu 1918, jímž se upravuje vyhlásování zákonů a nařízení	47
2	Zákon č. 2/1918 Sb.z. a n. ze dne 2. listopadu 1918, jímž se zřizují nejvyšší správní úřady ve státě československém	48
3	Zákon č. 3/1918 Sb.z. a n. ze dne 2. listopadu 1918, o nejvyšším správním soudě a o řešení kompetenčních konfliktů (výňatky)	49
4	Zákon č. 5/1918 Sb.z. a n. ze dne 2. listopadu 1918, jímž se zřizuje nejvyšší soud (výňatky)	50
5	Zákon č. 35/1918 Sb.z. a n. ze dne 9. listopadu 1918, o osobní nedotknutelnosti (imunitě) členů Národního shromáždění	52
6	Zákon č. 37/1918 Sb.z. a n. ze dne 13. listopadu 1918, o prozatímní ústavě	53
7	Prohlášení o detronizaci habsbursko-lotrinské dynastie a volba T. G. Masaryka prezidentem republiky na 1. schůzi Národního shromáždění československého 14. listopadu 1918	57
8	Zákon č. 61/1918 Sb.z. a n. ze dne 10. prosince 1918, jímž zrušují se šlechtictví, řády a tituly	59
9	Zákon č. 76/1919 Sb.z. a n. ze dne 7. února 1919, kterým se mění a doplňují některá ustanovení dosavadních obecních zřízení a městských statutů v Československé republice (výňatky)	60
10	Zákon č. 138/1919 Sb.z. a n. ze dne 11. března 1919, kterým se mění § 1 zákona ze dne 11. listopadu 1918, čis. 37 Sb.z. a n., o prozatímní ústavě	64
11	Zákon č. 139/1919 Sb.z. a n. ze dne 13. března 1919, jímž se upravuje vyhlásování zákonů a nařízení	65
12	Zákon č. 271/1919 Sb.z. a n. ze dne 23. května 1919, kterým se mění zákon o prozatímní ústavě	67
13	Ústavní listina Československé republiky Zákon č. 121/1920 Sb.z. a n. ze dne 29. února 1920, kterým se uvozuje ústavní listina Československé republiky	71
14	Zákon č. 122/1920 Sb.z. a n. ze dne 29. února 1920, podle § 129 ústavní listiny, jímž se stanoví zásady jazykového práva v Republice československé	107
15	Zákon č. 123/1920 Sb.z. a n. ze dne 29. února 1920, kterým se vydává řád volení do poslanecké sněmovny (výňatky)	110
16	Zákon č. 124/1920 Sb.z. a n. ze dne 29. února 1920, o složení a pravomoci senátu (výňatky)	122
17	Zákon č. 125/1920 Sb.z. a n. ze dne 29. února 1920, o volebním soudě (výňatky)	126

18	Zákon č. 126/1920 Sb.z. a n. ze dne 29. února 1920, o zřízení župních a okresních úřadů v republice Československé (výňatky) . . .	131
19	Zákon č. 161/1920 Sb.z. a n. ze dne 9. března 1920, o volbě presidenta republiky	146
20	Zákon č. 162/1920 Sb.z. a n. ze dne 9. března 1920, o ústavním soudě	149
21	Ústavní zákon č. 234/1920 Sb.z. a n. ze dne 9. dubna 1920, o zastoupení sibiřských legionářů v poslanecké sněmovně	153
22	Ústavní zákon č. 236/1920 Sb.z. a n. ze dne 9. dubna 1920, kterým se doplňují a mění dosavadní ustanovení o nabývání a pozbývání státního občanství a práva domovského v Republice československé . .	154
23	Ústavní zákon č. 293/1920 Sb.z. a n. ze dne 9. dubna 1920, o ochraně svobody osobní, domovní a tajemství listovního (podle §§ 107, 112 a 116 ústavní listiny)	160
24	Ústavní zákon č. 294/1920 Sb.z. a n. ze dne 9. dubna 1920, o podpisování zákonů a nařízení	163
25	Zákon č. 300/1920 Sb.z. a n. ze dne 14. dubna 1920, o mimořádných opatřeních	164
26	Nařízení vlády republiky Československé č. 356/1920 Sb.z. a n. ze dne 26. dubna 1920, o změně generálního statutu Podkarpatské Rusi	167
27	Zákon č. 309/1921 Sb.z. a n. ze dne 12. srpna 1921, proti útisku a na ochranu svobody ve shromážděních	171
28	Návrh svázovej listiny česko-slovenskej svázovej republiky z r. 1921 /tzv. Tukova ústava/ (výňatky)	173
29	Zákon č. 50/1923 Sb.z. a n. ze dne 19. března 1923, na ochranu republiky (výňatky)	178
30	Zákon č. 51/1923 Sb.z. a n. ze dne 19. března 1923, o státním soudě (výňatky)	187
31	Zákon č. 144/1924 Sb.z. a n. ze dne 18. června 1924, o inkompatibilitě (neslučitelnosti)	191
32	Ústavní zákon č. 152/1926 Sb.z. a n. ze dne 1. července 1926, o udělení státního občanství Československa některým osobám	196
33	Zákon č. 125/1927 Sb.z. a n. ze dne 14. července 1927, o organizaci politické správy (výňatky) Zákon č. 126/1920 Sb.z. a n. (župní zákon) ve znění zákona č. 125/1927 Sb.z. a n. (úplné znění)	199
34	Zákon č. 95/1933 Sb.z. a n. ze dne 9. července 1933, o mimořádné moci nařizovací	227
35	Zákon č. 201/1933 Sb.z. a n. ze dne 25. října 1933, o zastavování činnosti a rozpouštění politických stran	229
36	Zákon č. 131/1936 Sb.z. a n. ze dne 13. května 1936, o obraně státu (výňatky)	237
37	Zákon č. 164/1937 Sb.z. a n. ze dne 16. června 1937, o nejvyšším správním soudě (výňatky)	250

38	Henleinovo prohlášení o připojení sudetských území k Říši 15. září 1938	258
39	Vládní nařízení č. 177/1938 Sb.z. a n. ze dne 17. září 1938, kterým se činí mimořádná opatření pro obvod celého státu	259
40	Vládní vyhláška č. 183/1938 Sb.z. a n. ze dne 23. září 1938, o vstupu státu do branné pohotovosti (mobilizace)	260

III. Doba nesvobody (30. 9. 1938–4. 5. 1945)

A. „Druhá“ Československá republika (30. 9. 1938–14. 3. 1939)

1	Tzv. Mnichovská „dohoda“ z 29. září 1938	265
2	Abdikací dopis, zasláný dne 5. října 1938 prezidentem Dr. Edvardem Benešem předsedovi vlády ČSR gen. Janu Syrovému ..	268
3	Žilinský manifest z 6. října 1938	270
4	Vládní nařízení č. 223/1938 Sb.z. a n. ze dne 11. října 1938, o pracovních útvarech	272
5	Opatření Stálého výboru č. 253/1938 Sb.z. a n. ze dne 27. října 1938, o zániku mandátů některých členů Národního shromáždění	280
6	Vládní nařízení č. 257/1938 Sb.z. a n. ze dne 28. října 1938, kterým se mění zákon ze dne 28. března 1935, č. 52 Sb.z. a n., o pobytu cizinců, a vládní nařízení ze dne 21. května 1937, č. 82 Sb.z. a n., jímž se mění a doplňuje zákon ze dne 13. března 1928, č. 39 Sb.z. a n., o ochraně domácího trhu práce	282
7	Ústavní zákon č. 299/1938 Sb.z. a n. ze dne 22. listopadu 1938, o autonomii Slovenskej krajiny	283
8	Ústavní zákon č. 328/1938 Sb.z. a n. ze dne 22. listopadu 1938, o autonomii Podkarpatské Rusi v českém znění vyhlášeném vládní vyhláškou č. 329/1938 Sb.z. a n.	290
9	Smlouva mezi Česko-Slovenskou republikou a Německou říší o otázkách státního občanství a opce (č. 300/1938 Sb.z. a n.)	293
10	Nařízení vlády č. 301/1938 Sb.z. a n. ze dne 25. listopadu 1938, kterým se provádí smlouva ze dne 20. listopadu 1938 mezi Československou republikou a Německou říší, o otázkách státního občanství a opce	298
11	Vládní nařízení č. 317/1938 Sb.z. a n. ze dne 12. prosince 1938, kterým se činí mimořádná opatření pro obvod celého státu	300
12	Ústavní zákon č. 330/1938 Sb.z. a n. ze dne 15. decembra 1938, o zmocnění ku zmenám ústavnej listiny a ústavných zákonov republiky Česko-Slovenskej	301
13	Vládní nařízení č. 392/1938 Sb.z. a n. ze dne 30. prosince 1938, o Sbírce zákonů a nařízení republiky Česko-Slovenské	304

14	Vládní nařízení č. 355/1938 Sb.z. a n. ze dne 23. prosince 1938 o politických stranách	309
15	Vládní nařízení č. 4/1939 Sb.I. ze dne 13. ledna 1939, kterým se mění a doplňuje vládní nařízení ze dne 23. prosince 1938, č. 355 Sb.z. a n., o politických stranách	313
16	Vládní nařízení č. 9/1939 Sb.I. ze dne 25. ledna 1939, o některých opatřeních, týkajících se spolků a výdělkových a hospodářských společenstev a útvarů obdobných	315
17	Vládní nařízení č. 12/1939 Sb.II. ze dne 27. ledna 1939, jímž se mění zákon ze dne 15. listopadu 1867, č. 135 ř. z., o právu shromažďovacím	317
18	Vládní nařízení č. 13/1939 Sb.II. ze dne 27. ledna 1939, jímž se mění a doplňuje zákon ze dne 15. listopadu 1867, č. 134 ř. z., o právu spolčovacím, a stanoví tresty za neoprávněné sdružování . . .	318
19	Vládní nařízení č. 14/1939 Sb.I. ze dne 27. ledna 1939, jímž se doplňují předpisy o pobytu cizinců, pokud jsou emigranty . . .	320
20	Vládní nařízení č. 14/1939 Sb.II. ze dne 27. ledna 1939, o domovní evidenci obyvatelstva a některých opatřeních obmezujících jeho pohyb (výňatky)	322
21	Vládní nařízení č. 15/1939 Sb.I. ze dne 27. ledna 1939, o přezkoumání česko-slovenského občanství některých osob	328
22	Vládní nařízení č. 20/1939 Sb.I. ze dne 3. února 1939, kterým se mění a doplňuje zákon na ochranu republiky	330
23	Vládní nařízení č. 62/1939 Sb. ze dne 9. března 1939, kterým se doplňuje zákon ze dne 14. dubna 1920, č. 300 Sb.z. a n., o mimofádných opatřeních, ve znění zákona ze dne 10. července 1933, č. 125 Sb.z. a n., a vládního nařízení ze dne 10. ledna 1939, č. 1 Sb.I	332
24	Vládní nařízení č. 72/1939 Sb. ze dne 2. března 1939, o kárných pracovních táborech	333
25	Protokol o jednání A. Hitlera s prezidentem tzv. druhé republiky Dr. E. Háchou o zrušení samostatnosti Československé republiky dne 15. března 1939	337

**B. České země – Protektorát Čechy a Morava
(15. 3. 1939–5. 5. 1945)**

1	Výnos vůdce a říšského kancléře ze dne 16. března 1939, o zřízení Protektorátu Čechy a Morava	341
2	Nařízení k výnosu Führera und Reichskanzlera, o Protektoratu Böhmen und Mähren ze dne 22. března 1939 (RGBl. I., str. 549) . . .	345
3	Nařízení o nabývání německé státní příslušnosti dřívějšími česko- slovenskými státními příslušníky německé národnostní příslušnosti ze dne 20. dubna 1939 (RGBl. I., str. 815 – VBIRProt., str. 60)	347

4	Výnos Führera und Reichskanzlera o udělování beztretnosti ze dne 7. června 1939 (RGBl. I., str. 1023 – VBIRProt., str. 51)	349
5	Nařízení o právu vydávati právní předpisy v Protektoratu Böhmen und Mähren ze dne 7. června 1939 (RGBl. I., str. 1039 – VBIRProt., str. 37)	351
6	Nařízení o zákoně na obranu státu bývalé Československé republiky ze dne 20. června 1939 (VBIRProt., str. 44)	353
7	Nařízení Reichsprotektora in Böhmen und Mähren o židovském majetku ze dne 21. června 1939 (VBIRProt., str. 45)	355
7a	Třetí prováděcí výnos k nařízení Reichsprotektora in Böhmen und Mähren o židovském majetku ze dne 21. června 1939, ze dne 26. ledna 1940 (VBIRProt., str. 45)	360
7b	Čtvrtý prováděcí výnos k nařízení Reichsprotektora in Böhmen und Mähren o židovském majetku ze dne 21. června 1939, ze dne 7. února 1940 (VBIRProt., str. 45)	361
8	Vládní nařízení ze dne 4. července 1939 Sb.z. a n. č. 136/1940 Sb.z. a n. Protektorátu Čechy a Morava, o právním postavení židů ve veřejném životě (výňatky)	363
9	Vládní nařízení č. 190/1939 Sb.z. a n. Protektorátu Čechy a Morava ze dne 25. července 1939, o všeobecné pracovní povinnosti	370
10	Nařízení o vybudování správy a německé bezpečnostní policie v Protektoratu Böhmen und Mähren ze dne 1. září 1939 (RGBl. I., str. 1681 – VBIRProt., str. 126)	373
11	Nařízení o mimořádných rozhlasových opatřeních ze dne 1. září 1939 (RGBl. I., str. 1683 – VBIRProt., str. 129)	376
12	Vládní nařízení č. 229/1939 Sb.z. a n. Protektorátu Čechy a Morava ze dne 5. října 1939, kterým se zrušují §§ 8 odst. 4 jednacích řádů poslanecké sněmovny a senátu	378
13	Vládní nařízení č. 19/1940 Sb.z. a n. Protektorátu Čechy a Morava ze dne 11. ledna 1940, o protektorátní příslušnosti	379
14	Nařízení Reichsprotektora in Böhmen und Mähren k vyřazování Židů z hospodářství Protektoratu ze dne 26. ledna 1940 (VBIRProt., str. 41) (výňatky)	381
14a	První prováděcí výnos k nařízení Reichsprotektora in Böhmen und Mähren k vyřazování Židů z hospodářství Protektoratu ze dne 26. ledna 1940 (VBIRProt., str. 43)	383
15	Nařízení Reichsprotektora in Böhmen und Mähren, prodlužující a pozměňující některá ustanovení ústavního zákona ze dne 15. prosince 1938 o zmocnění ke změnám ústavní listiny a ústavních zákonů bývalé Československé Republiky a o mimořádné nařizovací moci, Sb.z. a n. čís. 330 (Ústavní zmocňovací zákon) ze dne 12. prosince 1940 (VBIRProt., str. 604)	384
16	Policejní nařízení o označování Židů ze dne 1. září 1941 (RGBl. I., str. 547 – VBIRProt., str. 497)	386

17	Nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě o vyhlášení civilního výjimečného stavu ze dne 27. září 1941 (VBIRProt., str. 527)	388
18	Výnos říšského protektora v Čechách a na Moravě o vyhlášení civilního výjimečného stavu ze dne 28. září 1941 (VBIRProt., str. 529)	391
19	Nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě týkající se umístění Židů v uzavřených osadách, ze dne 16. února 1942 (VBIRProt., str. 38) (výňatky)	393
20	Vládní nařízení č. 85/1942 Sb.z. a n. Protektorátu Čechy a Morava ze dne 7. března 1942, kterým se vydávají další předpisy o židech a židovských mišencích	397
21	Výnos Vůdce o správě v Protektorátu Čechy a Morava ze dne 7. května 1942 (RGBl. I., str. 329 – VBIRProt., str. 117)	401
22	Nařízení o správě z příkazu Říše v Protektorátu Čechy a Morava ze dne 23. května 1942 (VBIRProt., str. 118)	402
23	Vyhláška říšského protektora v Čechách a na Moravě, o vyhlášení civilního výjimečného stavu ze dne 27. května 1942 (VBIRProt., str. 123)	405
24	Výnos říšského protektora v Čechách a na Moravě, o ohlašovací povinnosti ze dne 28. května 1942 (VBIRProt., str. 124)	406
25	Tisková zpráva o vyhlazení Lidic ze dne 11. června 1942	407
26	Vyhláška říšského protektora v Čechách a na Moravě k doplnění výnosu o vyhlášení civilního výjimečného stavu ze dne 27. května 1942 (VBIRProt., str. 123) ze dne 13. června 1942 (VBIRProt., str. 163)	408
27	Tisková zpráva o vyhlazení Ležáků ze dne 25. června 1942	409
28	Vládní nařízení č. 227/1942 Sb.z. a n. Protektorátu Čechy a Morava ze dne 27. června 1942, o Národním soudě	410
29	Výnos říšského protektora v Čechách a na Moravě o zrušení civilního výjimečného stavu ze dne 3. července 1942 (VBIRProt., str. 181)	412
30	Nařízení říšského protektora v Čechách a na Moravě k obraně před podporováním Říši nepřátelských činů ze dne 3. července 1942 (VBIRProt., str. 182)	413
31	Prohlášení členů kolaborantské protektorátní vlády, o ustavení nové vlády s ministrem Bienertem v čele (4. května 1945)	414
32	Provolání České národní rady o převzetí vládní a výkonné moci v českých zemích ze dne 5. května 1945 (výňatek)	416

C. Prozatímní státní zřízení v zahraničí (16. 3. 1939–5. 4. 1945)

1	Dopis Dr. E. Beneše lordu Halifaxovi o ustavení Československého národního výboru z 20. prosince 1939	421
---	---	-----

2	Z rozhlasového projevu Dr. E. Beneše 24. června 1940	424
3	Dopis Dr. E. Beneše lordu Halifaxovi o ustavení prozatímní československé vlády z 9. července 1940	425
4	Dopis lorda Halifaxe Dr. E. Benešovi o uznání prozatímní československé vlády z 18. července 1940	428
5	Ústavní dekret presidenta republiky č. 1/1940 Úř. věst. čs. ze dne 21. července 1940, o ustavení Státní rady jako poradního sboru prozatímního státního zřízení ČSR	430
6	Ústavní dekret presidenta republiky č. 2/1940 Úř. věst. čs. ze dne 15. října 1940, o prozatímním výkonu moci zákonodárné	433
7	Úmluva mezi Svazem Sovětských socialistických republik a Republikou československou ze dne 18. července 1941	436
8	Dopis britského ministra zahraničních věcí A. Edena ministru J. Masarykovi z 18. července 1941	438
9	Dopis velvyslance J. G. Winanta ministru J. Masarykovi z 31. července 1941	440
10	Dopis gen. Ch. de Gaulla předsedovi vlády Msgr. J. Šrámkovi z 29. září 1942	442
11	Dekret presidenta republiky č. 4/1940 Úř. věst. čs. ze dne 26. října 1940, jímž se upravuje veřejné vyhlášení nově vydávaných právních ustanovení československé vlády	444
12	Ústavní dekret presidenta republiky č. 3/1942 Úř. věst. čs. ze dne 24. listopadu 1941, jímž se mění ústavní dekret presidenta republiky ze dne 21. července 1940 číslo 1 Úředního věstníku československého, o ustavení Státní rady jako poradního sboru prozatímního státního zřízení Československé republiky	446
13	Ústavní dekret presidenta republiky č. 12/1942 Úř. věst. čs. ze dne 27. října 1942, jímž se mění ústavní dekret presidenta republiky ze dne 21. července 1940 číslo 1 Úředního věstníku československého, o ustavení Státní rady jako poradního sboru prozatímního státního zřízení Československé republiky, ve znění ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 24. listopadu 1941 číslo 3 ex Úředního věstníku československého	448
14	Smlouva o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik z 12. prosince 1943	450
15	Dohoda ze dne 8. května 1944 o poměru mezi československou správou a sovětským vrchním velením po vstupu sovětských vojsk na československé území	454
16	Ústavní dekret presidenta republiky č. 10/1944 Úř. věst. čs. ze dne 3. srpna 1944, o dočasné správě osvobozeného území Československé republiky	457
17	Ústavní dekret presidenta republiky č. 11/1944 Úř. věst. čs. ze dne 3. srpna 1944, o obnovení právního pořádku	460

18	Ústavní dekret presidenta republiky č. 13/1944 Úř. věst. čs. ze dne 11. října 1944, o době trvání Státní rady	467
19	Ústavní dekret presidenta republiky č. 18/1944 Úř. věst. čs. ze dne 4. prosince 1944, o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění	469
20	Vzkaz V. Noska ze dne 31. ledna 1945 Kl. Gottwaldovi do Moskvy o budoucím složení vlády, zasláný prostřednictvím ministerstva zahraničních věcí	472
21	Depeše Kl. Gottwalda ze dne 2. února 1945 prezidentu Benešovi do Londýna s návrhem, aby se jednání o první domácí vládě konala v Moskvě	474
22	Depeše presidenta Beneše a ministra zahraničních věcí Ripky ze dne 3. února 1945 československému velvyslanectví do Moskvy o organizaci návratu do republiky a o vytvoření první vlády na osvobozeném území	475
23	Ústavní dekret presidenta republiky č. 3/1945 Úř. věst. čs. ze dne 22. února 1945, o výkonu moci zákonodárné v přechodném období	477
24	Ústavní dekret presidenta republiky č. 1/1945 Sb. ze dne 2. dubna 1945, o nové organizaci vlády a ministerstev v době přechodné	478

D. Slovensko (14. 3. 1939–21. 4. 1945)

1.	Zákon Slovenského snemu č. 1/1939 Sl.z. zo dňa 14. marca 1939, o samostatnom slovenskom štáte	483
2.	Smluva o ochrannom pomere medzi Nemeckou ríšou a Slovenským štátom zo dňa 23. marca 1939, č. 226/1940 Sl.z. (Preklad)	485
3.	Vládne nariadenie č. 32/1939 Sl.z. zo dňa 24. marca 1939, o zaisťovacom uväznení nepriateľov Slovenského štátu	487
4.	Vládne nariadenie č. 63/1939 Sl.z. zo dňa 18. apríla 1939, o vymedzení pojmu žida a usmernení počtu židov v niektorých slobodných povolaniach (výňatky)	488
5.	Ústava Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 185/1939 Sl.z.) zo dňa 21. júla 1939	491
6.	Ústavný zákon č. 210/1940 Sl.z. zo dňa 3. septembra 1940, ktorým sa vláda zmocňuje, aby činila opatrenia vo veciach arizácie ..	516
7.	Nariadenie č. 198/1941 Sl.z. zo dňa 9. septembra 1941, o právnom postavení Židov (výňatky)	517
8.	Ústavný zákon č. 68/1942 Sl.z. ze dne 15. mája 1942, o vystahovaní Židov	539
9.	Zákon č. 215/1942 Sl.z. zo dňa 22. októbra 1942, o Hlinkovej slovenskej ľudovej strane (výňatky)	541

10	„Vianočná dohoda“ o vytvorení ilegálnej Slovenskej národnej rady ako jednotného centra protifašistického frontu na Slovensku a o jej programe	546
11	Deklarácia Slovenskej národnej rady z 1. septembra 1944	548
12	Nariadenie Slovenskej národnej rady č. 1/1944 Sb.n. SNR zo dňa 1. septembra 1944, o vykonávaní zákonodarnej, vládnej a výkonnej moci na Slovensku	550
13	Nariadenie SNR č. 3/1944 Sb.n. SNR zo dňa 1. septembra 1944, o zriadení ústredných úradov	551
14	Nariadenie SNR č. 4/1944 Sb.n. SNR zo dňa 1. septembra 1944, o rozpustení politických strán a organizácií	553
15	Nariadenie SNR č. 5/1944 Sb.n. SNR zo dňa 6. septembra 1944, o poštátnení školstva na Slovensku	554
16	Nariadenie SNR č. 11/1944 Sb.n. SNR zo dňa 8. septembra 1944, o zaistení nemeckých a arizovaných podnikov (výňatky)	555
17	Nariadenie SNR č. 14/1944 Sb.n. SNR zo dňa 12. septembra 1944, o zriadení Rady na obranu štátu	557
18	Rezolúcia sjednocovaceho sjazdu Komunistickej strany Slovenska so Sociálne demokratickou stranou robotníckou na Slovensku dňa 17. septembra 1944	559
19	Smernice poverenictva SNR pre veci vnútorné zo dňa 27. septembra 1944, pre organizáciu a kompetenciu miestnych a okresných národných výborov	562
20	Usnesenie tajného zasadnutia Slovenskej národnej rady z 29. septembra 1944 o vzájomnom pomere medzi domácim a zahraničným odbojom	566
21	Stanovisko prezidenta Dr. Edvarda Beneše k usnesení SNR z 29. září 1944 k otázke poválečnej štruktúry ČSR a k problému jednotného československého národa, odevzdané delegácií SNR v Londýně (5. 11. 1944)	568
22	Nariadenie s mocou zákona č. 169/1944 Sl.z. zo dňa 4. októbra 1944, o mimoriadnych opatreniach vo verejnej správe	575
23	Nariadenie Slovenskej národnej rady č. 37/1944 Sb.n. SNR zo dňa 13. októbra 1944, o povereníkoch Slovenskej národnej rady a ich zástupcoch	576
24	Usnesenie Predsedníctva Slovenskej národnej rady zo dňa 16. októbra 1944 o vzťahoch Slovenskej národnej rady k vládnemu delegátovi	577
25	Naléhavý vzkaz Dr. Prokopa Drtiny prezidentovi Benešovi do Londýna o nutnosti opustiť fikciu československého národa (19. října 1944) ...	579
26	Nariadenie Slovenskej národnej rady č. 40/1944 Sb.n. SNR zo dňa 23. októbra 1944, o dočasných plnomocenstvách Predsedníctvu Slovenskej národnej rady a členom Predsedníctva Slovenskej národnej rady	580

- 27 Ústavný zákon č. 200/1944 Sl.z. zo dňa 27. októbra 1944,
o splnomocnení meniť ústavné zákony a o rozšírení nariadenovacej
právomoci za brannej pohotovosti štátu 582
- 28 Nariadenie Slovenskej národnej rady č. 7/1945 Sb.n. SNR zo dňa
23. februára 1945, o organizácii bezpečnostnej služby na Slovensku .. 583
- 29 Nariadenie Slovenskej národnej rady č. 30/1945 Sb.n. SNR
zo dňa 21. apríla 1945, o zákonodarnej moci na Slovensku 584

V leloch 1997-2001 boli nakladateľom Karolom vydávané štyri diely „Dokumenta k ústavnému vývoju Československa“, ktoré sa stali jednou z učebných pomôcok Právnické fakulty Univerzity Katolíckej pro štátnu Československých ústavných dejín.

Už v prúbere štvrtého prvého verzie súboru dokumentu k Československým ústavám dejinám vyskúšala do popredia viedoch naľahit bez usilno holié texty dokumetov len prosté za sebou, ale doplnit je i poznámkami, odkazami na historické súvislosti, na to dobi charakteristické politické dokumenty a na naviazujúcí texty, doplnujúci a povidajúci právní normy. To vedlo k rozhodnutiu sestaviť nový sbebor dokumentov, jehož 1. diel, obsahujúci dokumenty z let 1914-1945, dostávať nyní čestný do rukou. Diel 2. bude zahrnovat obdobie let 1945-1960, a. diel obdobie let 1960-1989 a 4. diel obdobie let 1989-1992.

Části I. a II. prvním dielu obsahují dokumenty a období vzniku Československa jako zamostatečto štátu a z období tzv. první (předmnichovské) republiky do konce ršff 1938. Výběr zařazených dokumentů vychází z představy, že mají být ovlivněny zejména takové dokumenty, které se bezprostředně týkají ústavněprávní problematiky – s jiným přednostním důrazem na problematiku formy vlády, politický režim, občanské právo a svobody a v neposlední řadě i na národnostní otázku (především pak ústavněprávní postavení Slováků).

Jde v podstatě o dokumenty, které charakterizují vznikající republiku jako státu, do jehož státní ideje vložili jeho zakladatelé – zejména T. G. Masaryk – demokratickus, humanismus, toleranci, národnostní svobodu a náboženskou snášenlivost, právní jistoty a záruky občanské angažovanosti, a to v situaci, kdy zejména v třicátých letech minulého století byl obklopen fašistickými, nacistickými a autoritativními režimy a živěně ohrožován nacistickým Německem.

Něže ovšem nemůže, že ústavní skutečnost první republiky netýká vždy v souladu s ústavou a že v průběhu let bylo nutno v lečném v ústavní praxi aborit a to zejména v souvislosti s ústavností republiky, hltá-cením zákonů a ršff, zejména 1938, 1939, 1945, 1948, 1960, 1968, 1970, 1975, 1978, 1989, 1992, 1998, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2694, 2695, 2696, 2697, 2698, 2699, 2700, 2701, 2702, 2703, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 2710, 2711, 2712, 2713, 2714, 2715, 2716, 2717, 2718, 2719, 2720, 2721, 2722, 2723, 2724, 2725, 2726, 2727, 2728, 2729, 2730, 2731, 2732, 2733, 2734, 2735, 2736, 2737, 2738, 2739, 2740, 2741, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751, 2752, 2753, 2754, 2755, 2756, 2757, 2758, 2759, 2760, 2761, 2762, 2763, 2764, 2765, 2766, 2767, 2768, 2769, 2770, 2771, 2772, 2773, 2774, 2775, 2776, 2777, 2778, 2779, 2780, 2781, 2782, 2783, 2784, 2785, 2786, 2787, 2788, 2789, 2790, 2791, 2792, 2793, 2794, 2795, 2796, 2797, 2798, 2799, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2806, 2807, 2808, 2809, 2810, 2811, 2812, 2813, 2814, 2815, 2816, 2817, 2818, 2819, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839, 2840, 2841, 2842, 2843, 2844, 2845, 2846, 2847, 2848, 2849, 2850, 2851, 2852, 2853, 2854, 2855, 2856, 2857, 2858, 2859, 2860, 2861, 2862, 2863, 2864, 2865, 2866, 2867, 2868, 2869, 2870, 2871, 2872, 2873, 2874, 2875, 2876, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 2891, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2897, 2898, 2899, 2900, 2901, 2902, 2903, 2904, 2905, 2906, 2907, 2908, 2909, 2910, 2911, 2912, 2913, 2914, 2915, 2916, 2917, 2918, 2919, 2920, 2921, 2922, 2923, 2924, 2925, 2926, 2927, 2928, 2929, 2930, 2931, 2932, 2933, 2934, 2935, 2936, 2937, 2938, 2939, 2940, 2941, 2942, 2943, 2944, 2945, 2946, 2947, 2948, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953, 2954, 2955, 2956, 2957, 2958, 2959, 2960, 2961, 2962, 2963, 2964, 2965, 2966, 2967, 2968, 2969, 2970, 2971, 2972, 2973, 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2979, 2980, 2981, 2982, 2983, 2984, 2985, 2986, 2987, 2988, 2989, 2990, 2991, 2992, 2993, 2994, 2995, 2996, 2997, 2998, 2999, 3000, 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006, 3007, 3008, 3009, 3010, 3011, 3012, 3013, 3014, 3015, 3016, 3017, 3018, 3019, 3020, 3021, 3022, 3023, 3024, 3025, 3026, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3032, 3033, 3034, 3035, 3036, 3037, 3038, 3039, 3040, 3041, 3042, 3043, 3044, 3045, 3046, 3047, 3048, 3049, 3050, 3051, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060, 3061, 3062, 3063, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073, 3074, 3075, 3076, 3077, 3078, 3079, 3080, 3081, 3082, 3083, 3084, 3085, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090, 3091, 3092, 3093, 3094, 3095, 3096, 3097, 3098, 3099, 3100, 3101, 3102, 3103, 3104, 3105, 3106, 3107, 3108, 3109, 3110, 3111, 3112, 3113, 3114, 3115, 3116, 3117, 3118, 3119, 3120, 3121, 3122, 3123, 3124, 3125, 3126, 3127, 3128, 3129, 3130, 3131, 3132, 3133, 3134, 3135, 3136, 3137, 3138, 3139, 3140, 3141, 3142, 3143, 3144, 3145, 3146, 3147, 3148, 3149, 3150, 3151, 3152, 3153, 3154, 3155, 3156, 3157, 3158, 3159, 3160, 3161, 3162, 3163, 3164, 3165, 3166, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3172, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3188, 3189, 3190, 3191, 3192, 3193, 3194, 3195, 3196, 3197, 3198, 3199, 3200, 3201, 3202, 3203, 3204, 3205, 3206, 3207, 3208, 3209, 3210, 3211, 3212, 3213, 3214, 3215, 3216, 3217, 3218, 3219, 3220, 3221, 3222, 3223, 3224, 3225, 3226, 3227, 3228, 3229, 3230, 3231, 3232, 3233, 3234, 3235, 3236, 3237, 3238, 3239, 3240, 3241, 3242, 3243, 3244, 3245, 3246, 3247, 3248, 3249, 3250, 3251, 3252, 3253, 3254, 3255, 3256, 3257, 3258, 3259, 3260, 3261, 3262, 3263, 3264, 3265, 3266, 3267, 3268, 3269, 3270, 3271, 3272, 3273, 3274, 3275, 3276, 3277, 3278, 3279, 3280, 3281, 3282, 3283, 3284, 3285, 3286, 3287, 3288, 3289, 3290, 3291, 3292, 3293, 3294, 3295, 3296, 3297, 3298, 3299, 3300, 3301, 3302, 3303, 3304, 3305, 3306, 3307, 3308, 3309, 3310, 3311, 3312, 3313, 3314, 3315, 3316, 3317, 3318, 3319, 3320, 3321, 3322, 3323, 3324, 3325, 3326, 3327, 3328, 3329, 3330, 3331, 3332, 3333, 3334, 3335, 3336, 3337, 3338, 3339, 3340, 3341, 3342, 3343, 3344, 3345, 3346, 3347, 3348, 3349, 3350, 3351, 3352, 3353, 3354, 3355, 3356, 3357, 3358, 3359, 3360, 3361, 3362, 3363, 3364, 3365, 3366, 3367, 3368, 3369, 3370, 3371, 3372, 3373, 3374, 3375, 3376, 3377, 3378, 3379, 3380, 3381, 3382, 3383, 3384, 3385, 3386, 3387, 3388, 3389, 3390, 3391, 3392, 3393, 3394, 3395, 3396, 3397, 3398, 3399, 3400, 3401, 3402, 3403, 3404, 3405, 3406, 3407, 3408, 3409, 3410, 3411, 3412, 3413, 3414, 3415, 3416, 3417, 3418, 3419, 3420, 3421, 3422, 3423, 3424, 3425, 3426, 3427, 3428, 3429, 3430, 3431, 3432, 3433, 3434, 3435, 3436, 3437, 3438, 3439, 3440, 3441, 3442, 3443, 3444, 3445, 3446, 3447, 3448, 3449, 3450, 3451, 3452, 3453, 3454, 3455, 3456, 3457, 3458, 3459, 3460, 3461, 3462, 3463, 3464, 3465, 3466, 3467, 3468, 3469, 3470, 3471, 3472, 3473, 3474, 3475, 3476, 3477, 3478, 3479, 3480, 3481, 3482, 3483, 3484, 3485, 3486, 3487, 3488, 3489, 3490, 3491, 3492, 3493, 3494, 3495, 3496, 3497, 3498, 3499, 3500, 3501, 3502, 3503, 3504, 3505, 3506, 3507, 3508, 3509, 3510, 3511, 3512, 3513, 3514, 3515, 3516, 3517, 3518, 3519, 3520, 3521, 3522, 3523, 3524, 3525, 3526, 3527, 3528, 3529, 3530, 3531, 3532, 3533, 3534, 3535, 3536, 3537, 3538, 3539, 3540, 3541, 3542, 3543, 3544, 3545, 3546, 3547, 3548, 3549, 3550, 3551, 3552, 3553, 3554, 3555, 3556, 3557, 3558, 3559, 3560, 3561, 3562, 3563, 3564, 3565, 3566, 3567, 3568, 3569, 3570, 3571, 3572, 3573, 3574, 3575, 3576, 3577, 3578, 3579, 3580, 3581, 3582, 3583, 3584, 3585, 3586, 3587, 3588, 3589, 3590, 3591, 3592, 3593, 3594, 3595, 3596, 3597, 3598, 3599, 3600, 3601, 3602, 3603, 3604, 3605, 3606, 3607, 3608, 3609, 3610, 3611, 3612, 3613, 3614, 3615, 3616, 3617, 3618, 3619, 3620, 3621, 3622, 3623, 3624, 3625, 3626, 3627, 3628, 3629, 3630, 3631, 3632, 3633, 3634, 3635, 3636, 3637, 3638, 3639, 3640, 3641, 3642, 3643, 3644, 3645, 3646, 3647, 3648, 3649, 3650, 3651, 3652, 3653, 3654, 3655, 3656, 3657, 3658, 3659, 3660, 3661, 3662, 3663, 3664, 3665, 3666, 3667, 3668, 3669, 3670, 3671, 3672, 3673, 3674, 3675, 3676, 3677, 3678, 3679, 3680, 3681, 3682, 3683, 3684, 3685, 3686, 3687, 3688, 3689, 3690, 3691, 3692, 3693, 3694, 3695, 3696, 3697, 3698, 3699, 3700, 3701, 3702, 3703, 3704, 3705, 3706, 3707, 3708, 3709, 3710, 3711, 3712, 3713, 3714, 3715, 3716, 3717, 3718, 3719, 3720, 3721, 3722, 3723, 3724, 3725, 3726, 3727, 3728, 3729, 3730, 3731, 3732, 3733, 3734, 3735, 3736, 3737, 3738, 3739, 3740, 3741, 3742, 3743, 3744, 3745, 3746, 3747, 3748, 3749, 3750, 3751, 3752, 3753, 3754, 3755, 3756, 3757, 3758, 3759, 3760, 3761, 3762, 3763, 3764, 3765, 3766, 3767, 3768, 3769, 3770, 3771, 3772, 3773, 3774, 3775, 3776, 3777, 3778, 3779, 3780, 3781, 3782, 3783, 3784, 3785, 3786, 3787, 3788, 3789, 3790, 3791, 3792, 3793, 3794, 3795, 3796, 3797, 3798, 3799, 3800, 3801, 3802, 3803, 3804, 3805, 3806, 3807, 3808, 3809, 3810, 3811, 3812, 3813, 3814, 3815, 3816, 3817, 3818, 3819, 3820, 3821, 3822, 3823, 3824, 3825, 3826, 3827, 3828, 3829, 3830, 3831, 3832, 3833, 3834, 3835, 3836, 3837, 3838, 3839, 3840, 3841, 3842, 3843, 3844, 3845, 3846, 3847, 3848, 3849, 3850, 3851, 3852, 3853, 3854, 3855, 3856, 3857, 3858, 3859, 386